

**APVALAUS STALO DISKUSIJA SU LR SEIMO
EKONOMIKOS KOMITETO NARIAIS**

***PASTABOS NACIONALINEI ENERGETINĖS
NEPRIKLAUSOMYBĖS STRATEGIJAI***

**PROF. VACLOVAS MIŠKINIS
LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTAS
VILNIUS, 2010 M. GRUODŽIO 1 D.**

Pristatymo planas

- *Bendra charakteristika*
- *Energetinės nepriklausomybės kaina;*
- *Elektros energijos gamyba ir vartojimas 2010-2020 metais;*
- *Energijos vartojimo efektyvumas (energijos intensyvumas);*
- *Išvados.*

Aplinkybės Nacionalinei energetinės strategijai atnaujinti (1)

- **Uždarius Ignalinos AE, iš esmės keičiasi apsirūpinimo energija būdai ir galimybės;**
- **Parengtas ir iš esmės ES aprobuotas Baltijos energijos rinkos jungčių planas nubrėžia naujas gaires Lietuvos energetikos sistemų integracijai į Europos energetikos sistemas;**
- **Naujos galimybės reikšmingai padidinti atsinaujinančių energijos išteklių vaidmenį šalies energijos balanse:**
 - ✓ **nauja ES direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti AEI;**
 - ✓ **LR Vyriausybė patvirtino Nacionalinę AEI plėtros strategiją;**
 - ✓ **parengtas ir patvirtintas šios strategijos įgyvendinimo priemonių planas;**
 - ✓ **Seime svarstomas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas;**

Aplinkybės Nacionalinei energetinės strategijai atnaujinti (2)

- **Įgyvendinamas elektros energetikos sektoriaus restruktūrizavimas, atitinkantis ES III Energetikos paketo reikalavimus;**
- **Vyksta intensyvios derybos dėl naujos AE statybos ir t.t.;**

Todėl

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos projektą galima vertinti kaip *savalaikį ir reikšmingą dokumentą*, apibrėžiantį strateginius Lietuvos energetikos sektoriaus tikslus ir jų įgyvendinimo kryptis iki 2020, 2030 ir 2050 metų.

Energetinė nepriklausomybė (1)

Pagrindiniai strateginiai tikslai teisingi, tačiau ambicingi siekiai, **tinkamai nepagrįsti kaštų ir naudos analize, gali tapti sunkiai pakeliama našta šalies ekonomikai ir gyventojams.**

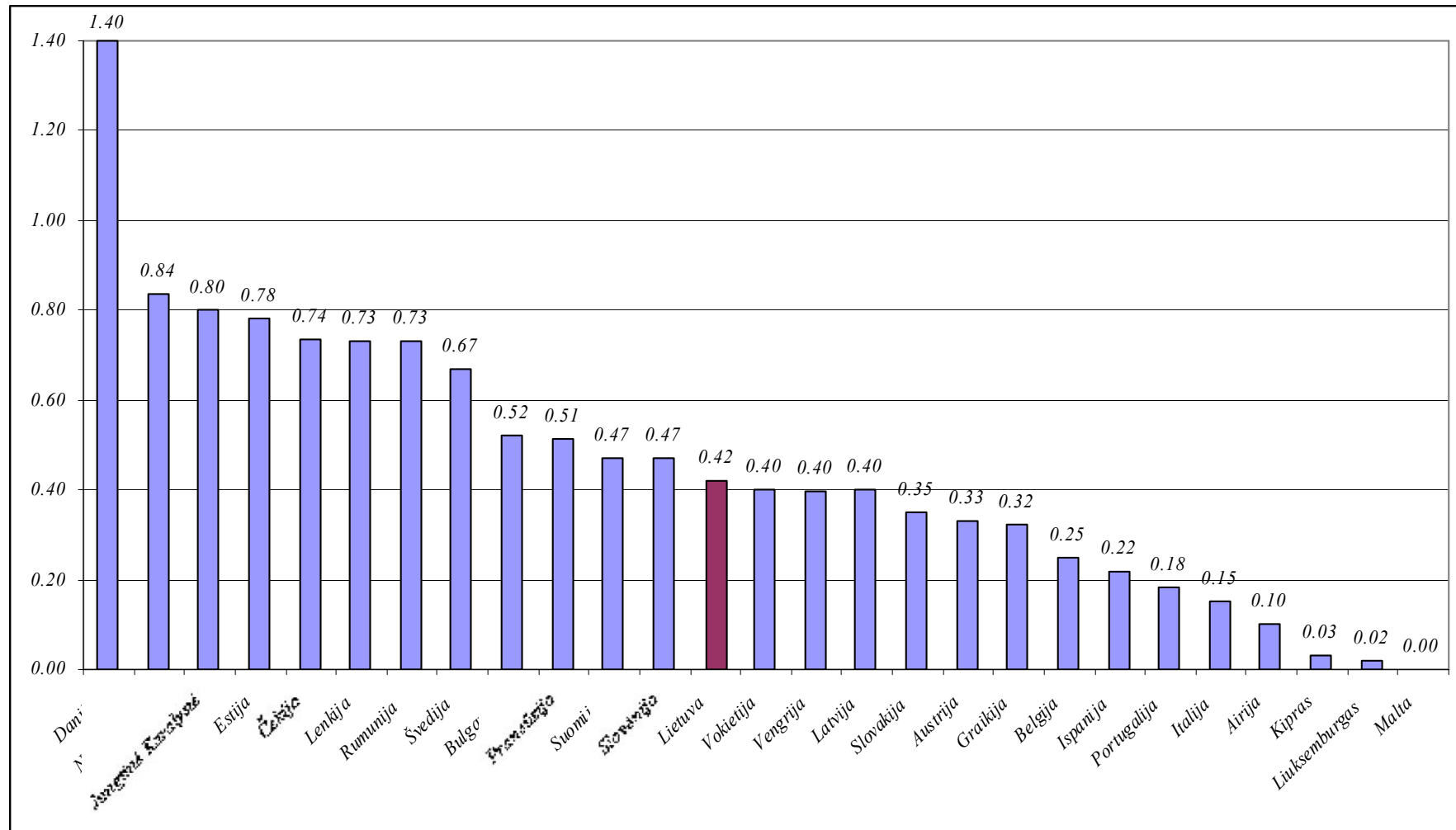

Energetinė nepriklausomybė

2020 metais Lietuvos energetikos sektorius bus visiškai nepriklausomas (Strategija, 5 psl.).

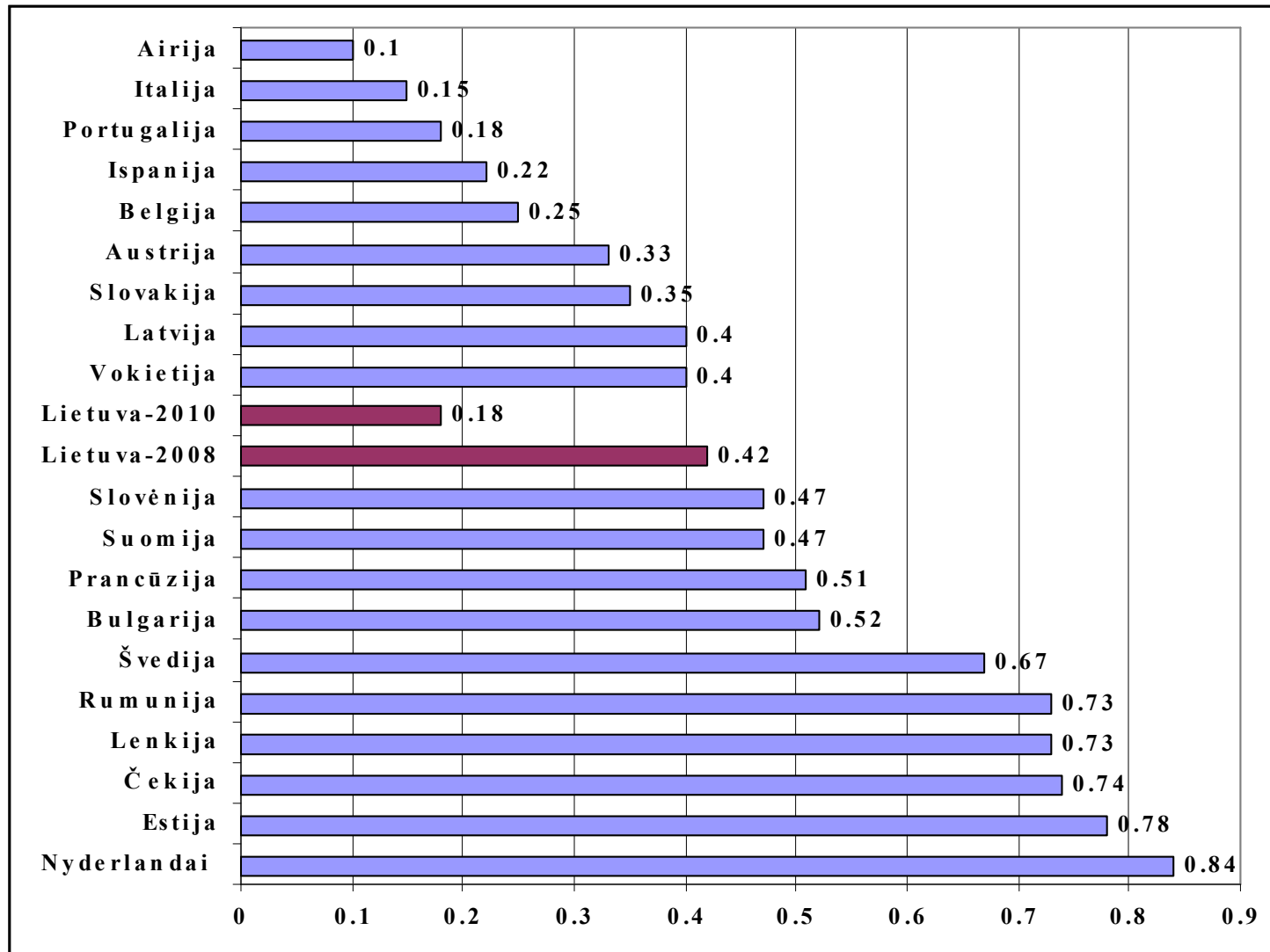

ES-27 šalių apsirūpinimas energija 2008 m. (1)

ES-27 šalių apsirūpinimas energija 2008 m. (2)

Energetinė nepriklausomybė: didelė investicija, bet dar didesnė nauda

Energetinės nepriklausomybės kaina

- Investicijos elektros gamybos, perdavimo ir paskirstymo projektams sudaro **32-44 mlrd. Lt.** (14-20 mlrd. Lt valstybės ir 18-24 mlrd. Lt. iš privačių investicijų), Str., 20 psl.;
- Pastatų renovacija – **5-8 mlrd. Lt**, Str., 24 psl.;
- AEI šilumos sektoriuje – **2,5 mlrd. Lt**, Str., 20 psl.;
- Šilumos tinklų renovacija – **1,4 mlrd. Lt**, Str., 22 psl.;
- Strateginės iniciatyvos dujų sektoriuje – **3,5 mlrd. Lt**, BEMIP 18-19 psl., Str., 28 psl.

Investicijų poreikis – 44-55 mlrd. Lt

Nėra siektinų tikslų prioritetų ir analizės, kaip tokių investicijų poreikis paveiks energijos kainą vartotojams.

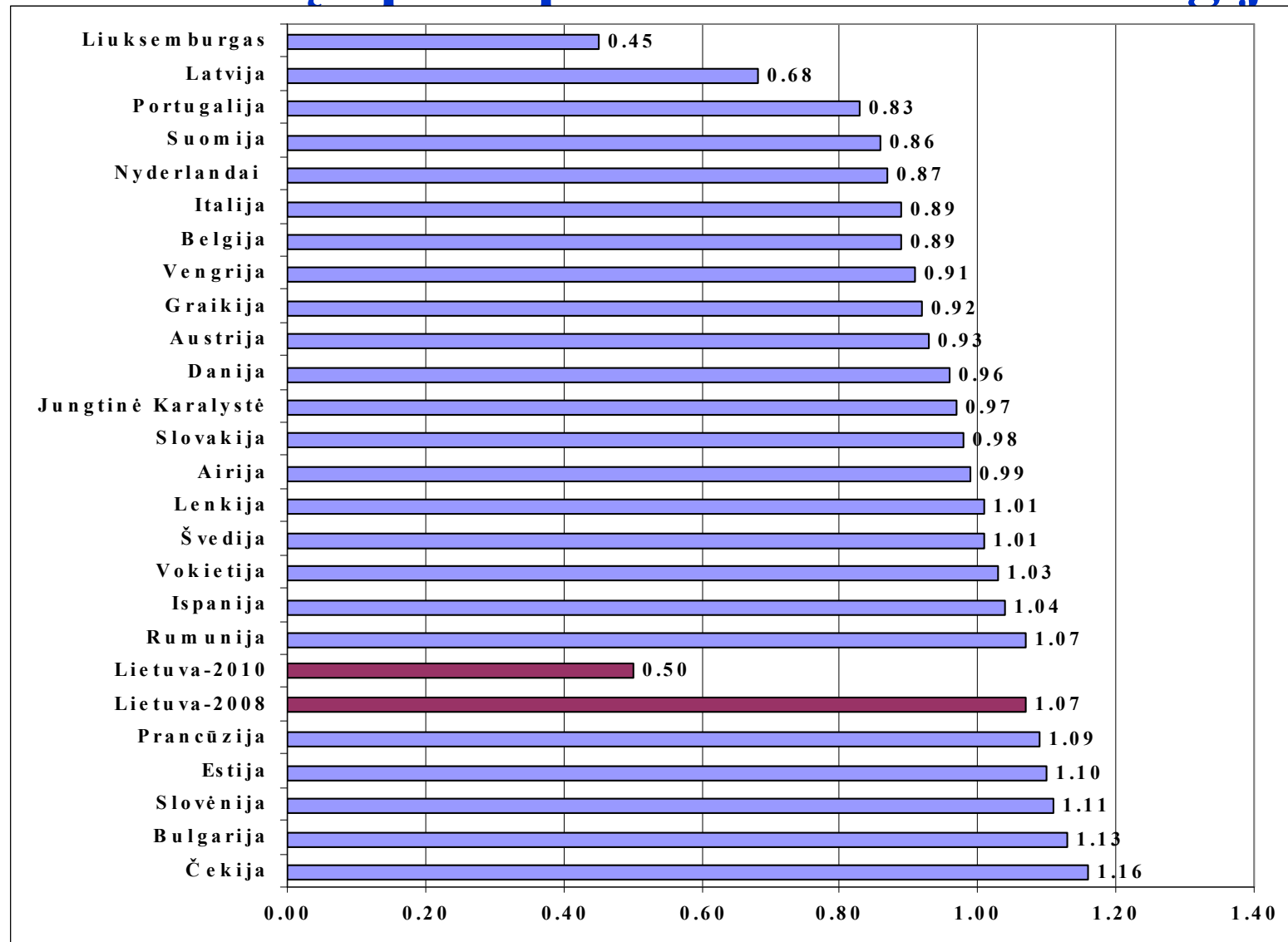

Apsirūpinimas elektros energija 2010-2020 m.

Elektros energijos tiekimo patikimumas ir jos kaina vartotojams per artimiausią dešimtmetį priklausys ir nuo Lietuvos elektrinių galimybių konkuruoti elektros rinkoje su kitais tiekėjais

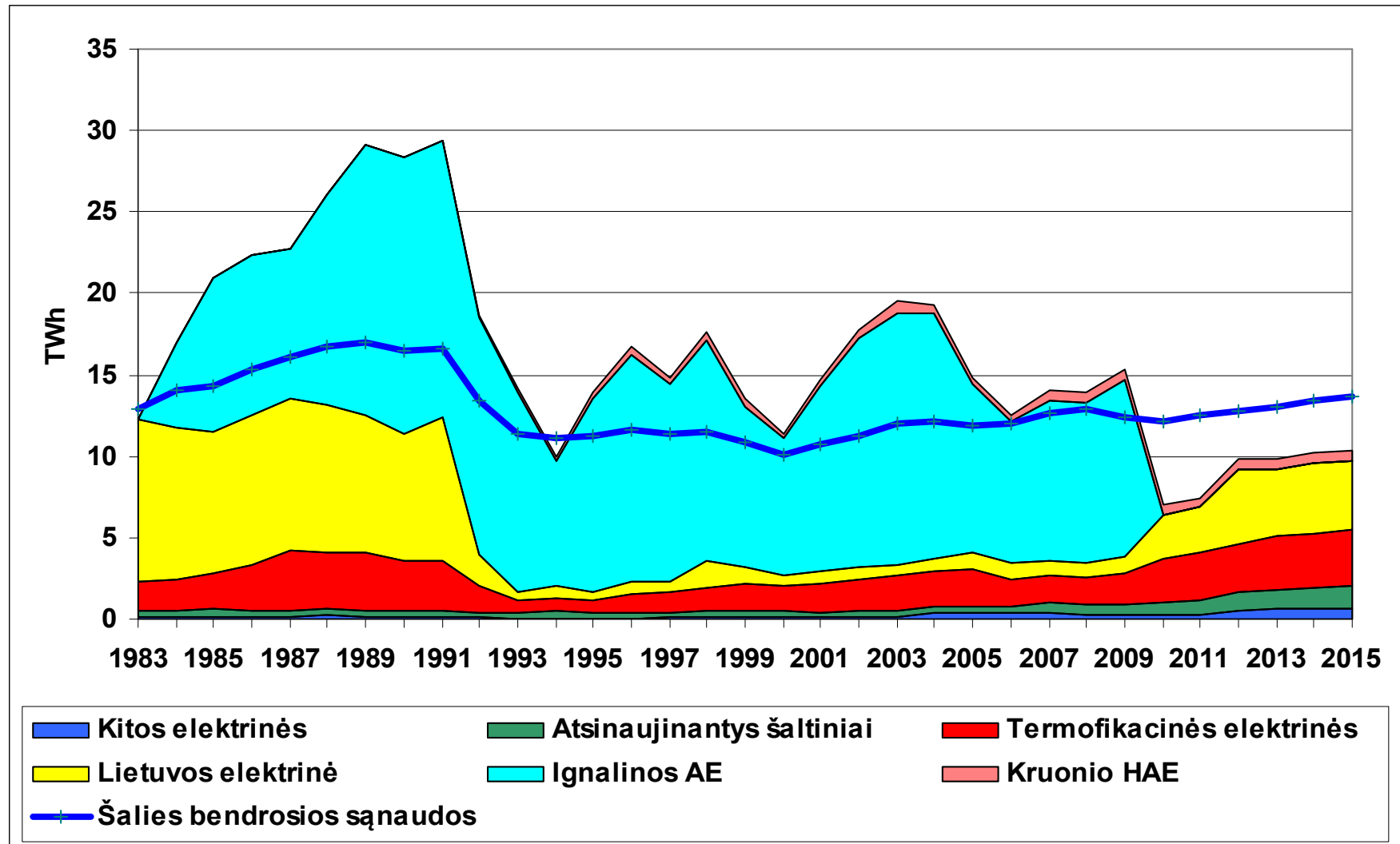

ES-27 šalių apsirūpinimas elektros energija

Elektros energijos gamyba ir vartojimas

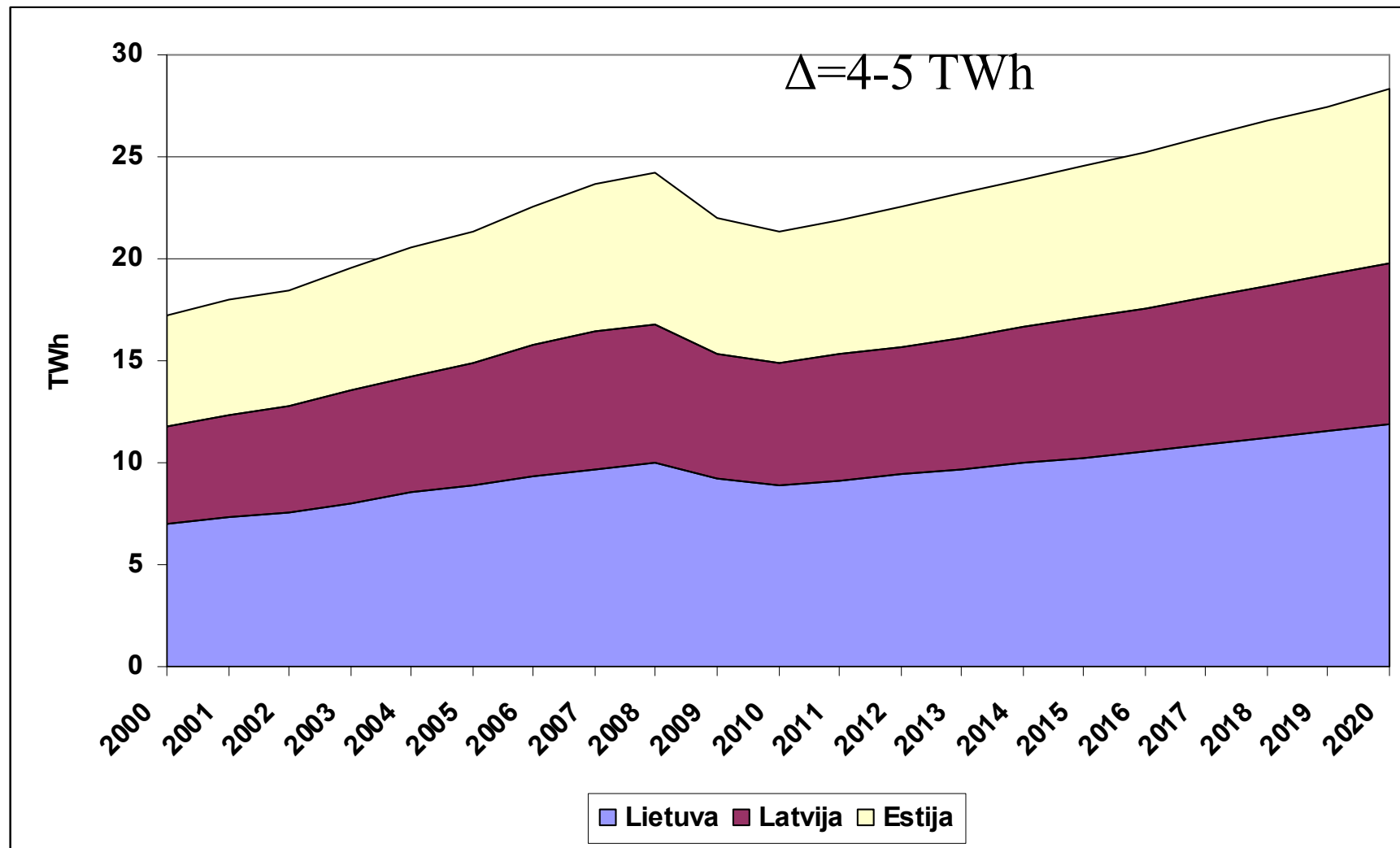

Elektros poreikių augimas

Norint patenkinti elektros energijos poreikį Baltijos šalyse 2020 metais, reikės mažiausiai 1,3 GW papildomų gamybos pajėgumų (Str., 16 psl.).

Elektros energijos poreikių prognozė

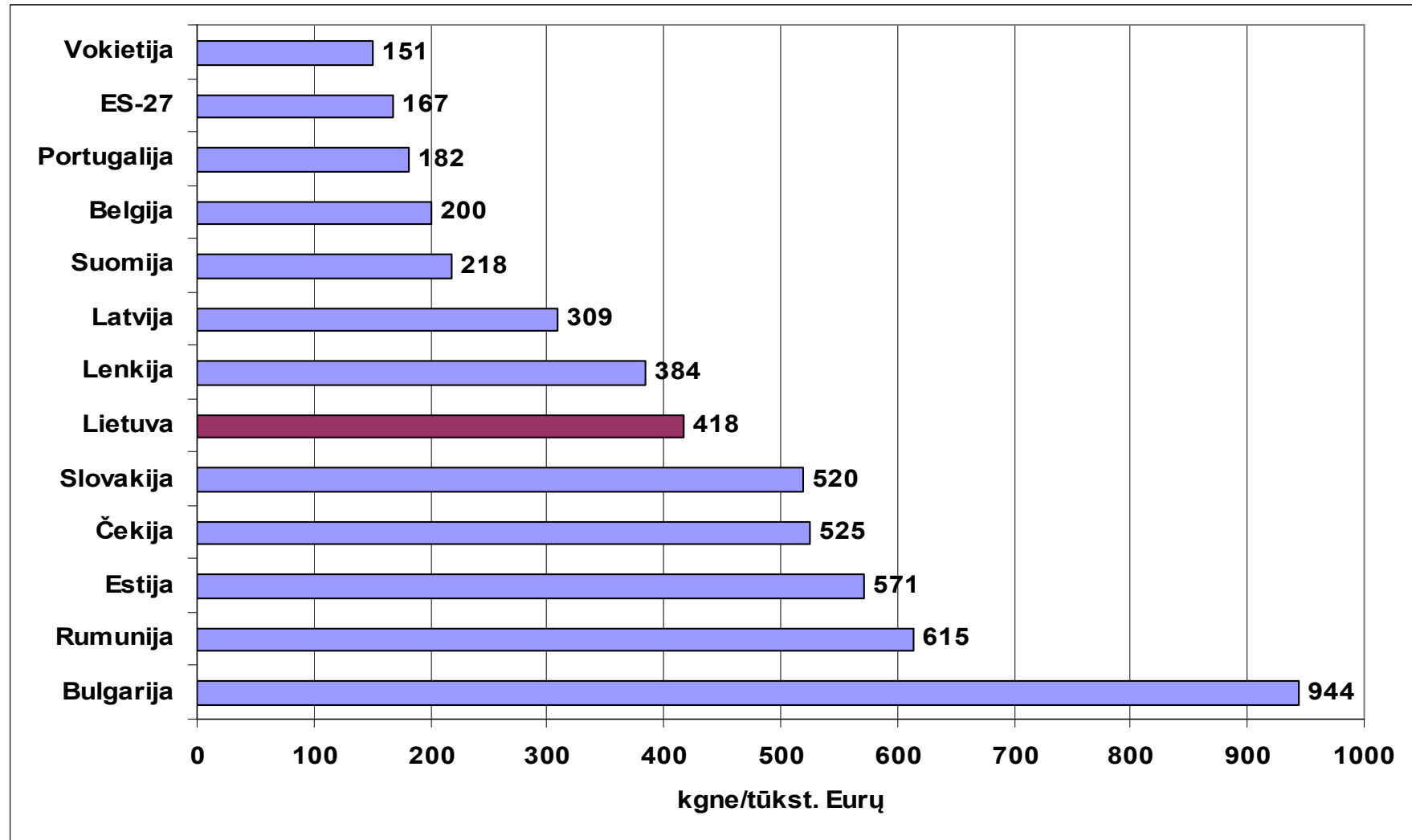

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas

Energijos suvartojimas, tenkantis vienam BVP vienetui Lietuvoje, yra net 2,5 karto didesnis už ES vidurkį, tačiau gali būti smarkiai sumažintas padidinant energijos vartojimo efektyvumą (Str., 36 psl.).

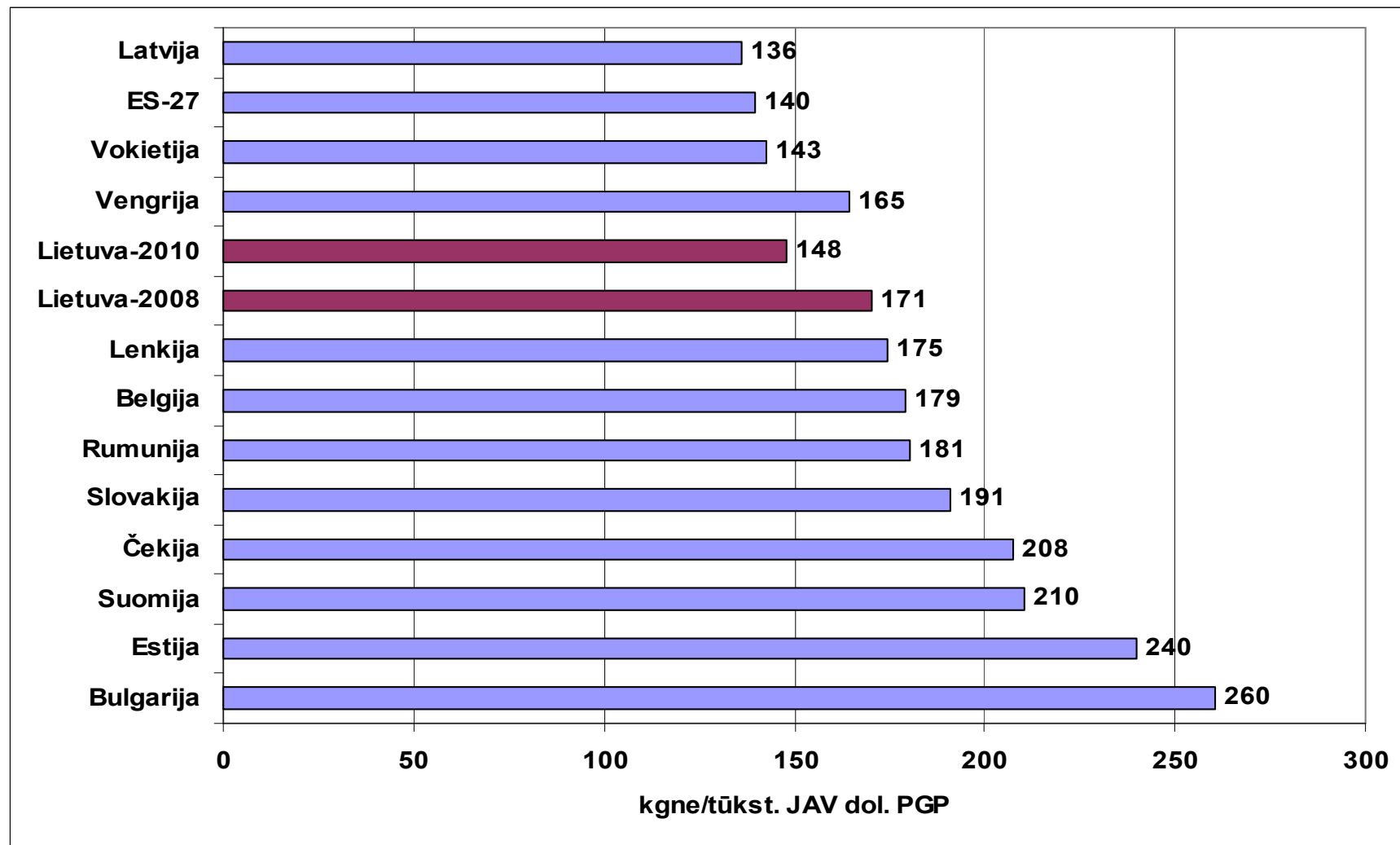

Pirminės energijos intensyvumas 2008 m. (1)

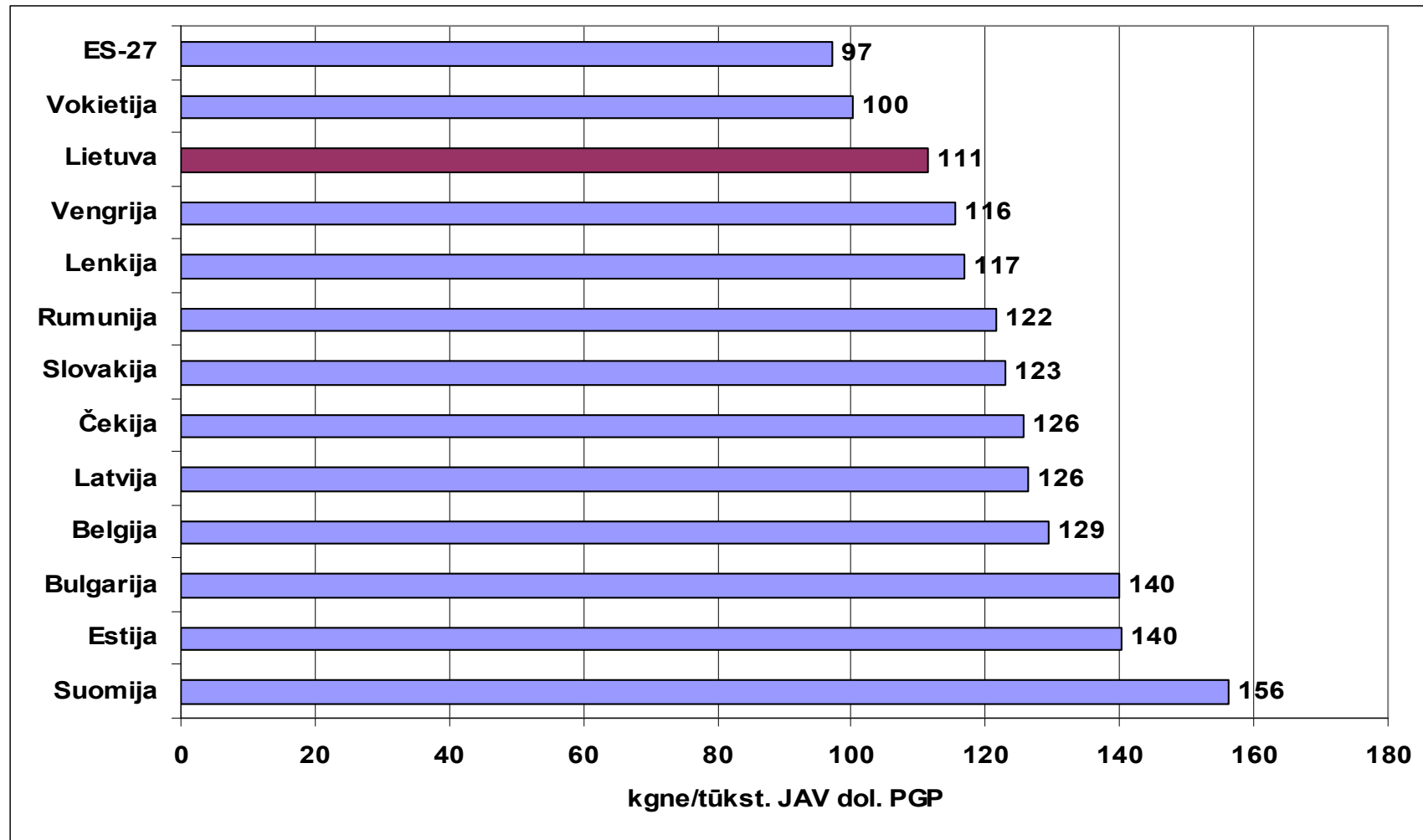

Pirminės energijos intensyvumas 2008 m. (2)

Galutinės energijos intensyvumas 2008 m.

Šilumos sektoriaus modernizavimas

Elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių – vienas svarbiausių valstybės energetikos politikos prioritetų (Str., 19 psl.), tačiau elektrinių, naudojančių biomasę, galią numatyta padidinti tik iki 224 MW (Str., 34 psl.) , nors LEI atlikta analizė rodo, kad šių elektrinių galią tikslinga padidinti iki 350 MW.

Išvados (1)

- **Priemonių, kurios turėtų būti įgyvendintos, našta, viršijanti 50 mlrd. Lt, gali tapti sunkiai pakeliama Lietuvos ekonomikai ir gyventojams;**
- **Nėra analizės, kaip Lietuva apsirūpins elektros energija 2010-2020 m. ir kaip bus panaudojamos esamos elektrinės bei koks bus naujų elektrinių, naudojančių AEI, vaidmuo;**
- **Neaišku, kas slepiasi po sinchroninio susijungimo su kontinentiniu Vakarų Europos tinklu (2,1-3,5 mlrd. Lt);**

Išvados (2)

- **Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimui ir patikimumui užtikrinti numatyta taikyti trigubą rezervavimą – įrengti suskystintų dujų terminalą, pastatyti jungtį su Lenkijos dujų tinklu ir įrengti požeminę dujų saugyklą, **kartu prioritetu laikant dujų vartojimo mažinimą (Str., 30 psl.)**;**
- **Apsiribota tik bendru naftos sektoriaus vertinimu, nėra pirminės energijos balanso ir jo struktūros pokyčių analizės;**
- **Energijos vartojimo efektyvumas apsiriboja vienu – pirminės energijos intensyvumo rodikliu;**
- **Strateginių tikslų ir jų įgyvendinimui reikalingų priemonių pagrindimas turi būti paremtas įvairiapusiška analize, o strategija turi būti koreguojama.**

Ačiū už dėmesį!